

Achtkarspelen, 26-06-2026

Betreft: Zienswijze op de ontwerp-voorkeursbeslissing 380 kV-hoogspanningsverbinding Vierverlaten – Ens

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij dient Us Leefbaar Achtkarspelen een zienswijze in op de ontwerp-voorkeursbeslissing voor de nieuwe 380 kV-hoogspanningsverbinding tussen Vierverlaten en Ens.

Wij spreken namens veel inwoners van Achtkarspelen. De afgelopen tijd hebben wij veel gesprekken gevoerd met inwoners. Ook zijn wij aanwezig geweest op de informatieavond van TenneT in Kootstertille. Daar hebben wij veel vragen, zorgen en emoties gehoord.

Voor veel inwoners gaat dit niet alleen over een hoogspanningsverbinding. Het gaat over hun woning, hun gezondheid, hun uitzicht, hun dorp en hun toekomst.

Wij zijn tegen deze voorkeursroute!

Us Leefbaar Achtkarspelen is het niet eens met de gekozen voorkeursroute door Achtkarspelen.

Onze gemeente krijgt de nadelen van deze verbinding, terwijl de grootste voordelen ergens anders liggen. De stroom is vooral bedoeld voor het landelijke elektriciteitsnet, grote bedrijven en het vervoer van stroom naar andere delen van Nederland en Europa.

Veel inwoners herkennen zich daarom in de woorden van wethouder Engbert van Esch. Hij zei tijdens de informatieavond dat dit voelt als "een snelweg zonder op- en afritten: wij hebben de lasten, maar niet de lusten."

Dat gevoel delen wij.

Wij vragen u daarom om de voorkeursroute opnieuw te bekijken en serieus te onderzoeken of een andere route mogelijk is met minder gevolgen voor inwoners van Achtkarspelen.

Waarom niet langs de A7?

Wij begrijpen niet waarom voor een route door Achtkarspelen is gekozen.

Wij willen graag antwoord op de volgende vragen:

- Welke routes zijn allemaal onderzocht?
- Waarom is niet gekozen voor een route langs de A7 of een andere bestaande infrastructuur?
- Welke voor- en nadelen hadden de verschillende routes?
- Hoeveel woningen, bedrijven, natuurgebieden en landbouwgrond worden per route geraakt?
- Waarom is uiteindelijk juist voor Achtkarspelen gekozen?

Wij verzoeken u alle onderzoeken waarop deze keuze is gebaseerd digitaal aan ons toe te sturen.

Ondergrondse aanleg

Als deze verbinding toch noodzakelijk is, vinden wij dat een ondergrondse aanleg binnen Achtkarspelen serieus onderzocht moet worden.

Wij begrijpen dat dit meer kost, maar ook de schade aan woningen, landschap en leefomgeving is groot.

Wij vinden daarom dat een eerlijke vergelijking moet worden gemaakt tussen bovengrondse en ondergrondse aanleg.

Gezondheid

Veel inwoners maken zich zorgen over hun gezondheid.

Er wordt gezegd dat wonen in de buurt van hoogspanningslijnen veilig is. Toch blijven veel inwoners met vragen zitten. Zij willen weten waarop deze conclusie is gebaseerd.

Wij verzoeken u daarom om:

- alle onderzoeken over gezondheid en hoogspanningslijnen digitaal aan ons toe te sturen
- aan te geven welke onafhankelijke organisaties deze onderzoeken hebben uitgevoerd
- uit te leggen waarom de overheid concludeert dat het veilig is om in de buurt van hoogspanningslijnen te wonen
- duidelijk aan te geven welke onzekerheden er nog zijn
- alle informatie in eenvoudige taal beschikbaar te stellen, zodat iedere inwoner deze kan begrijpen

Wij willen deze informatie graag kunnen delen met inwoners van Achtkarspelen.

Onderzoeken

Wij willen graag alle onderzoeken ontvangen die hebben geleid tot deze voorkeursroute.

Wij vragen daarom om digitale toezending van onderzoeken over:

- gezondheid
- elektromagnetische velden
- geluid
- veiligheid
- natuur
- vogels
- landschap
- landbouw
- woningbouw
- leefbaarheid
- waardedaling van woningen
- de vergelijking van de verschillende routes

Daarnaast vragen wij om een duidelijke samenvatting in eenvoudige taal.

Landschap

Achtkarspelen is een plattelandsgemeente met veel groen, bomen, en weilanden. Juist dat maakt onze gemeente bijzonder en aantrekkelijk om in te wonen, te werken en te recreëren.

De nieuwe hoogspanningsmasten worden ongeveer 60 meter hoog. Ter vergelijking: het hoogste gebouw in onze gemeente is ongeveer 35 meter hoog. De masten worden dus veel hoger dan alles wat nu in onze omgeving staat.

Dat verandert het uitzicht in onze dorpen ingrijpend. Waar inwoners nu uitkijken over een groene omgeving, zullen straks grote stalen masten het beeld bepalen.

Dat past niet bij het karakter van Achtkarspelen.

Ook natuur, vogels en andere dieren kunnen hierdoor worden geraakt. Daarnaast kan het gebied minder aantrekkelijk worden voor wandelaars, fietsers en toeristen.

Wij vinden dat deze gevolgen onvoldoende zijn meegewogen.

Woningbouw en toekomst

Wij maken ons zorgen over de toekomst van onze dorpen.

Vooraf Kootstertille lijkt hierdoor minder ruimte te krijgen voor woningbouw en verdere ontwikkeling.

Wij willen daarom weten:

- welke gevolgen deze verbinding heeft voor woningbouw
- welke gevolgen dit heeft voor bedrijven
- welke gevolgen dit heeft voor landbouw
- welke gevolgen dit heeft voor de ontwikkeling van onze dorpen

Woningen en vergoedingen

Veel inwoners weten nog steeds niet waar zij aan toe zijn.

Wij willen daarom weten:

- welke woningen precies worden geraakt
- wie recht heeft op een vergoeding
- wie gebruik kan maken van de opkoopregeling
- hoe de waarde van woningen wordt bepaald
- welke vergoeding bewoners krijgen die niet verhuizen maar wel jarenlang overlast ervaren
- wat gebeurt als mensen hun woning moeten verlaten maar geen vergelijkbare woning kunnen terugkopen

Tijdens de informatieavond gaf wethouder Engbert van Esch aan dat de voorgestelde vergoedingen volgens hem slechts "een schijntje" zijn in verhouding tot de gevolgen van dit project.

Wij delen die zorg.

Wij vinden dat inwoners en gemeente eerlijk en volledig gecompenseerd moeten worden voor alle schade die zij ondervinden.

Toekomstige energieprojecten

Er wordt regelmatig gesproken over de mogelijkheid van een kerncentrale in Groningen of Noord-Nederland. Wij vragen ons af of hiermee rekening is gehouden.

Volgens ons is het logischer om grote energieprojecten dichterbij de grootste stroomgebruikers te realiseren, bijvoorbeeld richting Ens.

Wij vragen daarom of toekomstige ontwikkelingen voldoende zijn meegenomen bij de keuze voor deze verbinding.

Betrokkenheid

Us Leefbaar Achtkarspelen wil actief betrokken blijven bij het verdere proces.

Wij zetten ons dagelijks in voor inwoners en ontvangen veel vragen uit de samenleving.

Wij vragen daarom:

- ons actief te informeren over alle vervolgstappen
- ons uit te nodigen voor gesprekken en informatiebijeenkomsten
- ons belangrijke documenten digitaal toe te sturen
- alle informatie ook in eenvoudige taal beschikbaar te stellen
- één vast aanspreekpunt aan te wijzen voor onze vragen

Wij willen samen met inwoners blijven meedenken over oplossingen.

Tot slot

Wij verzoeken u de gekozen voorkeursroute opnieuw te beoordelen.

Onze voorkeur gaat uit naar een andere route met minder gevolgen voor Achtkarspelen, bijvoorbeeld langs bestaande infrastructuur zoals de A7 als dat mogelijk blijkt.

Mocht uiteindelijk toch voor deze route worden gekozen, dan vragen wij om een serieus onderzoek naar een ondergrondse aanleg binnen onze gemeente.

Als ook dat niet mogelijk is, vinden wij dat inwoners maximaal beschermd moeten worden, eerlijk gecompenseerd moeten worden en vanaf nu actief betrokken moeten blijven bij alle vervolgstappen.

Voor onze inwoners gaat dit niet alleen over elektriciteit. Het gaat over hun woning, hun gezondheid, hun uitzicht, hun landschap, hun dorp en hun toekomst. Wij verzoeken u deze zienswijze volledig mee te nemen bij uw besluitvorming.

Met vriendelijke groet,

Anneke Kanninga-Alma
Kees van Schaik

Us Leefbaar Achtkarspelen, namens betrokken inwoners van Achtkarspelen